

De ex-communicatie van alle volgelingen van het communisme zal geen wijziging brengen in de diplomatieke betrekkingen met de communistisch-geregeerde landen. Dit werd heden officieel verklaard in het Vaticaan met de bemerking: „Het decreet heeft alleen betrekking op de leer, niet op de politiek. Het treft alle katholieken, die niet leven in overeenstemming met dat gebod van de Katholieke Kerk. Het tast echter niet de diplomatieke betrekkingen aan met die communisten, die geen Katholieken zijn.” Achter het ijzeren gordijn onderhoudt het Vaticaan diplomatieke betrekkingen met Roemenië, Tsjecho-Slowakije en Zuid-Slavie.

Tot zover dit leerzame citaat uit het Roomse blad.

Wanneer het niet zulk een verschrikkelijk ernstige zaak betrof, zou je er een klucht over kunnen schrijven, met de werkelijkheid als thema: de Kardinaal van Praag in de gevangenis..... de diplomatieke vertegenwoordigers van de Paus bij de Praagse regering als kind aan huis!

Gaat er weer een hooggeplaatst priester wegens illegaal werken de bajes in, dan komen er vlamme artikelen in de Linie over geloofsvervolgung, maar de Pauselijke diplomaat blijft zitten, waar ie zit en verroert zich alleen maar zodanig, dat hij z'n uitkijpost niet in gevaar brengt. Zaken zijn zaken! Intussen is in Tsjecho-Slowakije door de bisschoppen een geheime brief aan hun ondergeschikten gestuurd, waarin uitvoerig geformuleerd wordt, hoe de actie, die tegen de regering gevoerd moet worden, er uit dient te zien.

De vraag komt nu vanzelf op: „Waarom knikken de Stalinisten deze Roomse diplomaat dan niet de laan uit?” Het antwoord ligt voor de hand: Bij het Vaticaan in Rome zitten in het politieke Staatsbelang van Tsjecho-Slowakije en Roemenië en dus van Rusland, hun diplomaten en ook heus niet alleen om naar het koor in de Pieterskerk te luisteren.

Wanneer over enige tijd de Staat Rome beschikt over een nieuwe krachtige zender, dan moet het proletariaat begrijpen, dat de omroepers daar van hoog tot laag de stem van het Amerikaans imperialisme spreken. En als in boven aangehaalde brief aan het slot te lezen is, dat de Kerk door de uitoefening van haar geestelijke macht geen inbreuk pleegt op de soevereiniteit van de staat, dan is dat pertinent onjuist.

De katholieke macht is als staatsmacht en als geestelijke macht trouw verbonden met het Westerse kapitalisme, wetende dat zij in het totalitaire staatskapitalisme op beide terreinen een onverzoonlijke vijand vindt.

Weten, willen en moeten

Vervolg van pag. 1

bewuster de strijd om de zelfbeheersing van de productiemiddelen gaat voeren.

Neen, wij zijn niet minder ver dan de jonge arbeidersbeweging. Er is geen reden tot ontmoediging. Voor het eerst in de geschiedenis der arbeidersbeweging treden de volle consequenties van de historisch-materiële maatschappijbeschouwing aan de dag. Voor het eerst in de geschiedenis der mensheid klinken bij het uitbreken van massale stakingen de stemmen van enkelingen op: „Wie de productiemiddelen beheerst, beheerst het economische leven en beheerst uiteindelijk de maatschappelijke orde.”

Zeker, de klanken zijn eerder gehoord, maar het was niet in een tijdvak dat de arbeiders in zulke miljoenen-aantallen macht konden vormen en het was steeds doortrokken van partij- en vakbondscentralisme.

Nu eerst kan het bewustzijn groeien, dat het inderdaad de arbeiders zelf moeten zijn die zich bevrijden. Zij moeten op de basis van hun bedrijven tot eigen macht groeien. En bij elke strijd wordt, uit economische noodzaak, thans het vraagstuk van eigen collectieve arbeidersmacht gesteld.

Socialistisch Zomerkamp „De Vrije Gemeenschap”

Neen, we mogen niet zeggen „begunstigd door prachtig weer”, want wat is er in de week van 30 Juli tot 6 Augustus, vooral op Dinsdag en Woensdag, veel regen gevallen. En zeker, ook het aantal deelnemers had veel groter moeten zijn. Maar ondanks alles, de wegblijvers hebben veel gemist. Het kamp is uitstekend geslaagd. Er is veel genoten en..... wat is er gediscussieerd. En dat laatste verveelde niet. Velen waren er, die graag het onderste uit de kan hadden gehaald. Ze hadden liever gezien, dat nog meer tijd daarvoor beschikbaar was gekomen. Maar ook de andere onderdelen van het programma moesten tot hun recht komen: bonte avonden, wandelingen en speelmiddagen, het kampvuur enz. Er is zoveel beleefd, dat wij bij dit eerste bericht, dat in der haast moet worden samengesteld, de kans lopen veel van het goede dat deze week bood, over het hoofd te zien. Zeker mag dat niet gebeuren met betrekking tot de door alle deelnemers zo bijzonder gewaardeerde kunstavond, die verzorgd werd door het gezelschap bestaande uit Jo van Veenendaal, Lya Wit, Cor Snelders en Jan te Slaa. Hun zang werd zeer op prijs gesteld. Ook de dansen van die andere medewerkster, wier naam ons op het ogenblik ontscoten is, vielen buitengewoon in de smaak.

Neen, wij zijn niet minder ver dan de jonge arbeidersbeweging uit het verleden. Wij staan voor de poorten van een nieuwe tijd.

Ons weten, ons willen, ons moeten.

Zo verschijnt ons weten in nieuwe klaarheid voor ons. De klassenstrijd gaat nieuwe vormen krijgen. Dat zegt ons ons hernieuwde weten. En nu ontwaakt bij de arbeiders die dit inzien ook het nieuwe willen. Het is niet een willen, dat zich baseert op uitgedachte plannen. Niet een willen, dat uitgaat van absoluut en eeuwig humanisme, menselijkheid, enz. Het is een willen, dat gepaard is aan het weten van wat komen moet. Een willen, dat zich omzet in een moeten, omdat de nieuwe straks uit de klassenstrijd groeiende orde hogere menselijkheid, hogere vrijheid, hogere welvaart en ook vrede brengen zal. Het moeten dat, de heersende klasse ons wil opleggen en waarover wij in de aanvang van dit artikel schreven, ontmoet aldus door ons nieuwe weten en ons nieuwe willen een tegenkracht in een heilig moeten. Het moeten, dat toch direct ook is verbonden met het geweten. Het moeten, dat uit innerlijke kracht geboren wordt, waar het hier geldt het levensgeluk van onze klasse en het voortbestaan van onze samenleving, die door een derde wereldoorlog met ondergang wordt bedreigd.

Het volgende nummer
verschijnt 27 Augustus

Het kamp droeg de naam „De Vrije Gemeenschap” en die kwam haar ten volle toe. De diepte en de scherpheid van de discussies deden niets tekort aan het verbondenheidsgevoel van allen. Ja, wij mogen zeggen, dat zij bijdroegen tot een beter begrip omtrent elkanders opvattingen. Meer dan één deelnemer kwam openlijk tot de verklaring, dat hij uit deze discussies veel had geleerd. Het was dan ook zeker niet uit gebrek aan belangstelling, dat één van de inleidingen moest uitvallen. Er moest nu eenmaal evenwicht worden gehouden in alle onderdelen van het program. En, om nu te eindigen, tot dat onderdeel behoorde in een kamp dat zich „Gemeenschap” noemde, ook het vermaak en de ontspanning van de aanwezige kinderen. Ook zij kwamen niet tekort en het was een genot te ervaren, hoe ook de ouderen hun kindertijd weerom zagen komen en zo van ganser harte konden meedoen. De verschijning op een van de speelmiddagen van een er „echt” uitzien- de olifant, behoorde wel tot één van de hoogtepunten van de vreugde; om van de gezamenlijke slotavond maar te zwijgen.

Wij hopen op de behandelde onderwerpen nog terug te komen.

Maar..... het was een best kamp.

Ingezonden

Ik voel mij gedrongen eens speciaal de aandacht te vestigen op een ergerniswekkend feit; n.l. dat zich zoveel jonge vrouwelijke krachten in dienst stellen van het militarisme. Het gaat hier om de z.g. Marva's.

Wij reden per fiets door Utrecht en reeds hinderde ons het onophoudelijk schieten, dat wij bij het rijden door de stad hoorden. Maar langzamerhand nam onze ergernis toe. Eerstens bemerkten wij bij het passeren van een infanteriekazerne hoeveel meisjes zich daarheen begaven. Toen..... hoe is het mogelijk, verscheen een heel corps marcherende marva's. Goed gedresseerd. De borst vooruit. Trots op hun militair-slaaf zijn. Helaas slechts hier en daar wakte dit bij het publiek afschuw op.

Wijzelf konden het op de fiets niet goed uithouden. Tranen sprongen ons in de ogen. Wanneer wij in het verleden nog konden beweren, dat vrouwen zich niet voor dergelijk werk zouden lenen, dan blijkt dat in deze tijd van verwording niet hieldbaar meer. De feiten wijzen uit, dat we te dezen opzichte niet van een te goed vertrouwen moeten zijn.

Wat valt er in deze tijd ontzaglijk veel te doen.

Met dank voor plaatsing en een groot voor alle werkers,

BETS VAN WINGERDE

De redactie gaat gaarne tot plaatsing van deze uiting van verontwaardiging over.

27 AUGUSTUS 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No. 31

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

De nood van de Europese arbeidersklasse

De nood van de Europese arbeidersklasse is veelzijdig, wij zijn geneigd te zeggen „alzijdig”, maar het bezwaar is, dat dit laatste woord zo vaag is. Wij hebben een stuk arbeidersbeweging achter de rug en het denken en doen in die beweging was buitengewoon nauw verbonden met de verhoudingen van het kapitalisme uit die tijd. De bezittende klasse had haar heerschappij bevochten. Zij had haar idealen, de vrije particuliere eigendom over grond en productiemiddelen, de individuele vrijheid, en de staat in handen van de burgerij als middel om die orde te beveiligen, verwezenlijkt. Tegen de oude feodale en absolutistische machten had zij het jonge proletariaat in die strijd aan haar zijde gevonden. Het spreekt dus vanzelf, dat dit proletariaat in de daarna volgende strijd tegen de nieuwe heersers, het ondernemers, de bourgeoisie, geestelijk nog sterk werd beheerst door burgerlijke opvattingen en idealen. Dat was onvermijdelijk en welke richting in de arbeidersbeweging men ook beschouwt, bij de ene zus en bij de andere zo, valt dit te constateren.

Maar ook de kapitalistische samenleving is daarna in de loop van de tijd vergaande gewijzigd. In de bourgeoisie heeft zich een beslissende scheiding voltrokken in verband met de ontwikkeling van de productiekraften. Het grootste deel van de burgerij behoort tot de kleine middenstand en voert als kleine zelfstandigen een hopeloze strijd om het bestaan. Het verweert zich tegen de verproletarisering en weigert dus ook zich daarmede gelijk te schakelen. Een zeer klein deel van de bourgeoisie behoort tot de eigenlijke heersende klasse. Zijn macht berust op de enorme ontwikkeling van het grootbedrijf, dat tot trusts en concerns met wereldbetekenis is saamgeklonken. Het is deze bourgeoisie die in feite ook haar doel, de staat in haar dienst, heeft verwezenlijkt. Het is duidelijk dat wij hiermede maar één van de vele verschijnselen aanwijzen. Maar dit feit is zo opvallend, dat hieruit ten duidelijkste blijkt, hoe zeker het is, dat de arbeidersklasse, wil zij tot werkelijke

nieuwe beweging komen, zich nu positief moet bevrijden van oude uit de tijd van de burgerlijke revoluties stammende ideologieën. Wel het belangrijkste daarbij is, dat niet de staat, of een staatsvorm, macht verschafft, maar dat die macht afhankelijk is van de vraag „wie beheerst het productieapparaat?”

Omdat dit nog niet tot de massa is doorgedrongen omdat zij nog niet beseft welk een macht zij in het bedrijf is (of kan zijn), daarom wordt zij nog steeds op slechtouwen genomen door partijen, die niet anders doen, dan een aan het moderne kapitalisme ondergeschikte rol vervullen.

Dit is reeds een deel van de nood waaronder onze klasse gebukt gaat. Zij ontbeert nog eigen, op grond van de huidige verhoudingen gebaseerd, inzicht. Zelfs de geweldige stakingen die wij de laatste jaren medemaakten in Europa — om niet te spreken van Amerika — hebben nog niet geleid tot dit eigen proletarisch inzicht. Maar laat ons op dit punt niet al te pessimistisch zijn, want zodra dit inzicht ook werkelijk groeien gaat, komt in volle omvang de kwestie van de macht positief aan de orde. Het is dus de laatste fase.

—o—

Na de tweede wereldoorlog is de materiële nood van de Europese arbeidersklasse hemeltergend. De gehele vóór-oorlogse sociale toestand is ineengestort. De successen van de reformistische periode waren voor een belangrijk deel afhankelijk van de reusachtige uitbuiting van de vroegere koloniale gebieden. Dat geldt zeker voor Nederland. Hoe ging het reformisme hier prat op de „moderne” arbeiderswoningbouw? Wat is er van overgebleven? Grootse gevels van woningcomplexen, die er ondertussen haveloos en vervallen zijn gaan uitzien. Maar achter die gevels reeds gaat de woningellende schuil. De samenwoning en onderhuur zijn een bron van ruzie en leed, die de zenuwen ondermijnen en goede vrienden tot haatdragende vijanden maken. De woningvoorziening is veramtlijkt. Kom in Amsterdam in het gebouw van het

Centraal Bureau voor Huisvesting, kortweg C.B.H., door een jonge vrouw onlangs in „het Parool” als voorportaal van de hel gekwalificeerd. Een hok vol staande, of op ruwe banken in het gelid zittende, mannen en vrouwen, die er veelal acht, tien, of twaalf maal komen, er hun wanhoop uitstorten voor meer dan 12 achter grote loketten gezetelde ambtenaren, wier gemoed koud en onverschillig moet worden bij de onoplosbaarheid van de in de honderdduizenden nummers lopende verzoeken en klachten. Och, hoe velen zijn er van die verzoekers aan wie het duidelijk is geworden, dat er zonder vitamine Cr (corruptie) geen mogelijkheid bestaat om hun ellendige toestand opgelost te krijgen. Hoevel zijn er, die er in godsnaam maar een paar honderd geleende guldens tegenaan smijten, om een geruïneerde woning door de eigenaar in bewoonbare staat te laten brengen, om zodoende de mogelijkheid van een erkende of geforceerde voorrang te verkrijgen?

Wat moet uit dit alles groeien? De woningnood neemt eer toe dan af. Wat de overheid bouwt is niet noemenswaard. Er is kapitaal nodig voor de industrialisatie, om de concurrentie op de wereldmarkt te kunnen gaan voeren. Er is geld nodig om „onze” militaire verplichtingen, voortvloeiende uit het Atlantic-pact, na te komen. Nederland moet zuinig zijn, sober leven. Zou de staat onder die omstandigheden de woningbouw betrachten? De honderden miljoenen kan het kapitalistische Nederland niet missen. Het zou in strijd zijn met de soberheid. Daardoor zou immers de levensstandaard van de arbeiders maar stijgen. En zouden dan voor die nieuwe huizen ook weer niet nieuwe meubelen enz. worden verlangd?

Aldus gezien, is de woningellende onderdeel van een bewust gevoerde politiek. En ook de particuliere bouwondernemer, die toch al te maken heeft met de onmogelijkheid om nieuwbouw rendabel te maken, wordt ongetwijfeld van staatswege „dus met” indirecte middelen, geremd.

Om de versobering van de arbeiders-

klasse verder te bevorderen, zal nu in de toekomst de huiseigenaren vergund worden de huren te verhogen van de bestaande woningen. Zo is de toestand in Nederland.

Voor bijzondere gegevens omtrent Duitsland, verwijzen wij naar een afzonderlijk artikel.

—o—

Wanneer men de positie van de Europese arbeidersklasse aldus beziet, dan kan men moeilijk verwonderd staan over het feit, dat grote massa's apatisch worden. Nood in alle opzichten. Ideologisch en materieel. Dit drukt ook elke socialistische stroming. Men zou kunnen denken: „zijn dit omgekeerd geen voorwaarden voor een revolutionaire ontwikkeling?“, maar die kan immers slechts uitkomst bieden, wanneer het doel klaar voor ogen staat en uit het eerste deel van dit artikel volgt, dat dit niet het geval is.

Maar er is bovendien een andere factor, die een revolutionaire ontwikkeling speciaal in Europa zeer belemmert.

De betekenis van Europa is ontzaglijk afgenomen. Eertijds waren de Europese Staten van beslissende betekenis in het wereldgebeuren, doordat het industriële leven (het productieapparaat) voornamelijk daar was geconcentreerd. Nu is dat anders geworden. De bourgeoisie ondergaat de gevolgen, afhankelijkheid van de overige wereld. Maar ook het Europese proletariaat kan zich daaraan niet onttrekken.

Zien wij het probleem van de klassenstrijd wijder, dan openen zich ook wijder perspectieven. Nieuwe krachten van proletariërs in Amerika en andere jonge industriële landen gaan zich in beweging zetten. De uitbuiters in het Verre Oosten komen onder nieuwe verhoudingen meer rechtstreeks voor het vraagstuk van de proletarische klassenstrijd te staan. De Europese arbeiders kunnen onder deze omstandigheden slechts een bescheiden deel zijn van de grote internationale klassenworsteling. Het bevorderen van die inzichten is geen onbegonnen werk, zoals de arbeidersbeweging lijkt, wanneer we ze alleen meten met de oude maatstaven van het Europese proletariaat. Het is het inluiden van een nieuwe fase. Die nieuwe fase zal ook een nieuwe werkelijk internationale, werkelijke arbeidersbeweging tot stand zien komen. Dit inzicht kan elke klassenstrijder, hoe moeilijk hier ook de verhoudingen liggen, de kracht geven moedig voort te gaan.

Aan abonnees en brieven-schrijvers

Door vacaties en anderszins raakt de correspondentie en administratie even achter. Daarom verzoeken wij gedurende enkele weken enige clementie, wanneer niet alles zo vlot loopt. Met drie weken zal, hopen wij, alles weer normaal zijn.

Het volgend nummer verschijnt 10 September a.s.

Redactie en Administratie.

Woningtoestanden in Duitsland

Dezer dagen namen wij kennis van enkele gegevens over de woningtoestanden in West-Duitsland. Tengevolge van de laatste wereldoorlog schat men het verlies aan woningruimte in geheel Duitsland op 40 pct. Wanneer men bedenkt, dat de grote steden en de industrie-centra in het Westen het zwaarst zullen zijn getroffen, betekent dat, dat het genoemde percentage daar zeker te laag moet worden geacht. Tevens wordt vermeld, dat de bevolking van West-Duitsland in 1933 ongeveer 40 miljoen zielen bedroeg. Nadien is dat opgelopen tot 50 miljoen. Daarbij komt, dat het aantal dagelijks toeneemt door verplaatsing van bevolking uit gebieden die aan Polen enz. werden toegewezen, en vluchtelingen uit de door Rusland beheerste gebieden. De woningruimte, die zeker ook vóór de oorlog al niet gunstig was, is verhoudingsbewijs zeker met 50 pct. verslechterd. Er zijn berekeningen gemaakt omtrent een herstel tot de vooroorlogse verhoudingen in een tijdsverloop van..... dertig jaren. Er zou dan een aanbouw nodig zijn van 200 duizend woningen per jaar. De kosten per woning, die ongeveer DM 9000.— zouden bedragen (waarbij natuurlijk sprake is van zeer primitieve woningen), zouden dus per jaar DM 1800 miljoen vergen, een bedrag waarover, gelet op de algehele situatie van West-Duitsland, natuurlijk niet valt te denken. Immers ook in Duitsland zit men tegelijkertijd voor het vraagstuk, dat de industrie weer opnieuw, en op moderne leest geschoeid, moet worden uitgerust. Wanneer men bedenkt, dat daarvoor een investering per arbeider van ca. DM 15000 wordt vereist, dan kan men zo ongeveer nagaan welke ontzaglijke bedragen voor het geruïneerde Duitsland, ook daarmee gemoeid zullen zijn. Er is geen denken aan, dat dus het bescheiden ideaal „binnen dertig jaar terug naar de vooroorlogse woningtoestand“, zal kunnen worden verwezenlijkt.

Deze nuchtere cijfers tonen aan, dat de chaos op het gebied der huisvesting groot, ja ellendig groot is, en binnen afzienbare tijd blijven zal.

Het ligt immers in de ontwikkeling van kapitalistisch Europa, dat voorziening tot de onmogelijkheden behoort. Overal in Europa worstelt men met hetzelfde probleem. De betekenis van Europa is gedaald. Het kan alleen door de ergste uitbuiting van de arbeidersklasse in de toekomst staande blijven. Algemeen is de roep „harder werken en soberder leven“. Maar arbeiders-woningbouw zou juist

de kosten der arbeiders voor het kapitalisme verzwaren.

En zouden er nieuwe woningen komen, die groeien natuurlijk gelijktijdig ook weer de behoefte tot meubilering en verdere inrichting.

Zo is het Europese kapitalisme wel gedwongen de arbeidersklasse onder deze erbarmelijke toestanden te laten verder leven.

Het is echter duidelijk, dat daardoor de klassenstrijd steeds weer nieuwe impulsen verkrijgt.

Verantwoording van de ingekomen bijdragen over de maand Mei 1949.

Door de Amsterdamse agent werd ontvangen:

a. Vaste bijdragen:

J. B. f 0.50, J. de G. f 1.—, J. V. f 1.—, S. H. f 1.—, W. v. d. W. f 1.—, Th. B. f 1.60, A. f 2.50, B. N. f 2.50, H. G. L. f 1.—, Lezer Barentszbuurt f 4.24, P. S. f 0.50, W. S. f 4.—, B. R. f 1.—, D. St. f 0.50, J. B. f 0.50, W. V. f 0.25, Allen te A. Totaal f 31.99.

b. Losse bijdragen:

v. L. te A. f 0.50, Lezers Zaandam f 1.—, v. E. f 1.—, G. J. f 1.—, B. E. f 0.80, L. te A. f 0.85. Totaal f 5.15.

Door Uitgeverij „De Vlam“ werd geboekt:

H. A. te A. f 0.50, B. de J. te A. f 1.50, W. v. d. H. te A. f 2.50, H. H. te A. f 1.50, J. H. te S. f 1.—, W. G. v. M. te V. f 1.—, D. V. Den H. f 5.—, M. H.—L. te V. f 3.50, J. v. R. B. 8.—, J. C. ter V. te A. f 1.—, E. B. te A. f 12.50, Lezers Met. Bedr. te H. f 9.—, T. J. te A. f 1.—, Fam. H. te A. f 2.—, Th. A. J. te H. f 2.25, C. v. d. K. te A. f 0.75, W. P. te A. f 1.—, H. J. te R. f 1.—, Kleinere bijdragen f 1.26. Totaal f 50.56. Totaal generaal f 87.70.

Amerika, het verre Oosten en het Socialisme

Met belangstelling namen wij kennis van een tweetal artikelen in „De Vlam“ van 13 Augustus j.l. Het eerste, dat tot titel draagt „Amerika en het Socialisme“, is feitelijk een weergave van een door Max Schachtman in het Vlam-kamp uitgesproken rede. Hij sprak voor de revolutionair-socialistische Independent Socialist League uit de V.S. van Noord-Amerika. Het tweede artikel is eveneens een verslag van een rede, n.l. van Sam de Wolff in het jongerenkamp van „De Vlam“. Deze laatste inleiding vond dus iets later plaats, en de Wolff, van wie bekend is, dat hij bij de beoordeling van de perspectieven van de internationale arbeidersbeweging reeds jarenlang het zwaartepunt legt op de Verenigde Staten van N.-A., blijkt buitengewoon ingenomen met hetgeen Schachtman naar voren bracht. Hij zegt o.a.:

„Elk woord, elk feit door hem gememoreerd, was een bevestiging van onze perspectieven.“

De Wolff ziet de verwezenlijking van die verwachtingen reeds en besluit zijn artikel met een optimisme, dat hem bijzonder eigen is. Ondertussen doet het wel eens wat vreemd aan, dat deze „mathematicus“ in zulke bijna roerende peroraties vervalt.

„Heerlijke perspectieven liggen voor ons open als men de werkelijkheid weet te zien. Het is een lust om te leven!“

Terwijl wij zeker het beschouwen van de perspectieven voor de socialistische beweging met hem uitermate noodzakelijk achten; terwijl ook wij menen, dat daarbij het historisch-materialisme noodzakelijk is; en (ook al komen wij dan vaak niet tot dezelfde resultaten als de Wolff) terwijl ook wij van mening zijn, dat de ontwikkeling van het Amerikaanse economische leven daarbij van reusachtige betekenis is; menen wij ook, dat het vooralsnog met die heerlijke perspectieven (althans voor de arbeiders) zo'n vaart niet zal lopen. Na de periode van de tweede wereldoorlog, die waarachtig ook de Wolff niet ongemerkt is voorbij gegaan, staat toch de Europese arbeidersklasse nog in een zo hachelijke positie, zijn de levensvoorwaarden voor de leden van die klasse in vele landen zo hemeltergend, dat men zulk een blij optimisme toch wel wat mag tempen als zijnde teveel afgeleid van theoretische conclusies. Wie zich indekent onder welke omstandigheden het Europese proletariaat leeft, en nog jaren lang zal moeten leven,

indien het werkelijk geheel wachten moet op de Amerikaanse arbeidersklasse, die kan zich moeilijk zo „levenslustig“ voelen. In een ander artikel zullen wij trachten om, lettende op de woningmisère hier te lande, ook iets te brengen over de ontzettende toestanden voor de Duitse arbeiders.

Wij zijn dus zeker niet blind voor hetgeen komen gaat in Amerika, voor de betekenis die dat heeft voor de arbeidersklasse van Europa en voor het internationale socialisme, maar achten het wel nodig, wat minder te denken aan een „frisse vrolijke strijd“ onzer klasse.

Trouwens, wij zijn van mening, dat over hetgeen Schachtman in het midden bracht, nog heel veel te zeggen is. En..... wij nemen niet aan, dat de Wolff werkelijk elk woord, door deze gesproken, graag voor zijn rekening zou willen nemen, al lijkt dat in het eerste door ons aangehaalde citaat dan ook zo.

Zo gebruikt de Wolff ook in deze rede weer de meermalen door hem gebezigde argumentatie, dat de Duitse arbeidersklasse, toen dat land de dominerende factor in het economische leven was geworden, tot geen grootse daden in staat was, omdat zij wegens het ontbreken van een voorafgaande burgerlijke revolutie elk revolutionair plan miste. (Helaas is er in één van de zinnen in het artikel o.i. een storende fout geslopen. Er wordt n.l. gezegd dat „het „marxisme“, dat zich vanuit Duitsland verspreide, elke revolutionaire kern bezit“ enz., terwijl kennelijk werd bedoeld, dat het die „miste“).

Wij kunnen zulke consequenties in het algemeen moeilijk aanvaarden. Er is ook nog zo iets als een sprongsgewijze ontwikkeling van achtergebleven gebieden en het is bezwaarlijk te aanvaarden, dat zulke landen in de toekomst, wanneer ze geen eigenlijke burgerlijke revolutie zullen doormaken, gelijk de oude Europese landen, in de internationale proletarische revolutie geen belangrijke rol kunnen spelen. Hier breekt zich aan de Wolff een schematische, dat door hem ten onrechte in het historisch-materialisme wordt ingevoerd. Wij komen daarop straks nog even terug.

Maar de Wolff moet bij nader doordenken ongetwijfeld aanvoelen, dat de inhoud van Schachtman's redevoering op dit punt vloekt met zijn opvattingen. De Wolff zegt, dat de overgang van de economische leiding in het kapitalisme van Duitsland op Amerika juist daarom voor het proletariaat zo belangrijk is, omdat Amerika wel een

burgerlijke revolutie heeft gekend. Schachtman daarentegen heeft voor de Amerikaanse bourgeoisie kennelijk een buitengewoon grote minachting. Roosevelt, zegt hij, was de enige grote politicus die de Amerikaanse bourgeoisie voortbracht. Het komt ons voor, dat die Amerikaanse burgerlijke revolutie, dan een heel eigenaardig geval is geweest, zo zonder betekende leiders. Nog op een andere plaats treffen wij iets dergelijk aan. Het geval is eigenlijk nog wat absurder, omdat hij dan danig in de knoop komt met zijn redenering, dat het Amerikaanse proletariaat snel in politieke bewustwording groeit. „Het begint zich van zijn kracht bewust te worden.“ „Het koos, tegen Wallstreet in, Roosevelt en het koos ook Truman.“ „Maar Truman is een nul, en wel een Amerikaanse nul, dus de grootste nul van de gehele wereld.“ Vreemde gevolgen van bewustwording, om zo iemand te kiezen.

Kijk, zulke exclamaties maken een gehele rede niet alleen voor een groot deel van onwaarde, maar zij vloeken én met de Wolff's schematische, wat niet het ergste is; en met de verheerlijking van „de onafhankelijke geest“, het „gebrek aan feodale tradities“, en het aangeboren democratisch gevoel van de Amerikaanse arbeider, waarover Schachtman zelf aan het slot spreekt.

En toch, ondanks deze disharmonie in redenering van de Wolff en van Schachtman, zij beiden gaan mank aan eenzelfde schematische. Beiden menen o.a., dat de organisatorische vormgeving van de klassenstrijd op voorname punten steeds hetzelfde moet zijn. Wij bedoelen, het staat bij beiden van tevoren vast, dat het proletariaat in zijn strijd om de macht, de leiding nodig heeft van een politieke partij. Een partij die eigenlijk de revolutie voltooit. Dat is niet los te maken, ja het vindt zijn wezenlijke oorzaak in de omstandigheid, dat zij in wezen staats-socialisten zijn. Bij Schachtman komt dat bijzonder uit, wanneer hij zegt, dat de politieke bewustheid in Amerika snel groeit. Hij zegt dan:

„Ook de achterlijkste arbeider heeft in de oorlog gevoeld hoe de staat zich met alles bemoeide. Destijds nam hij hem zijn zoon. Hij vraagt zich af waarom hij thans niet de bedriven onttrekt aan de kapitalisten.“

Daaruit moet dan worden afgeleid, dat het mogelijk zal zijn een arbeiderspartij op de grondslag der bedrijfsorganisaties tot stand te brengen.

Wij zouden graag nog veel meer onder de loupe nemen. De ruimte gebiedt ons om kort te zijn. En dus zullen wij onze critiek hiermede afsluiten. Maar ongetwijfeld is voor het Europese proletariaat de ontwikkeling van een socialistische arbeidersbeweging in Amerika buitengewoon belangrijk.

Even belangrijk lijkt het ons, dat met de industrialisatie van het Verre Oosten, gepaard gaande met de doorvoering van de nationale onafhankelijkheid van deze landen, de proletarische klassenstrijd ook daar duidelijker aan de dag zal treden. Want met de nationale revoluties daar, voltrekt zich ook, zij het weer onder andere vormen als destijds in het Westen, de burgerlijke revolutie. Nieuwe klassen komen daar aan de macht, waarbij zich de oude feodale vorsten wel moeten aansluiten. Zo moeten wij in het compromis, dat thans voor Indonesië wordt nagestreefd, vooral zien een doorwerking van de kapitalistische verhoudingen, die hun uitdrukking mede vinden in de aanvaarding door het Westen van een inheemse heersende klasse. Deze komt echter aan de macht onder gans andere verhoudingen als destijds, b.v. in het Frankrijk van 1789. De internationale verstrengeling van het economische leven is nu in het kapitalisme een zeer wezenlijke en beslissende factor. De nieuwe heersers in Indonesië kunnen zich daaraan niet onttrekken.

De nieuwe heersers zijn ook in dit geval vooral aan de macht gekomen door de hulp van de arbeiders en kleine boeren. Nu die macht geconsolideerd gaat worden, is het voor die nieuwe heersende klasse even noodzakelijk als voor het internationale kapitalisme, dat deze in beweging gekomen massa's worden teruggedrongen in de positie van arbeiderslaven. Zij die als zodanig het compromis niet aanvaarden, zij die guerrilla-strijd willen doorzetten, zullen nu met vereende krachten worden neergeslagen. Mogelijk zal het verloop van die strijd voor de onderworpenen tijdelijk zeer tragisch zijn. Maar in feite is het alles de aankondiging van komende klare klassenstrijd voor de volgende periode.

Veilingsklokken in Betuwe draaien door.

„Op vele plaatsen in de Betuwe kan men in kolken en in kuilen enorme hoeveelheden fruit zien verdwijnen, zo van de veilingen aangevoerd. Wij zitten midden in de fruitcampagne en de veiligingsklokken beginnen des morgens al vroeg te draaien. Maar zij draaien door, tot het ogenblik, dat geconstateerd moet worden: „onverkoopbaar“. Dan rijden de wagens weer weg en op de eerste de beste „stortplaats“ leveren zij een triest aandeel aan de onwelriekende mesthoop, die het rotte fruit daar vormt. De Betuwe beleefte een fruitcrisis als in jaren niet is voorgekomen en niemand weet waar het einde zal zijn. De laatste jaren, na de oorlog, heeft men op grote schaal nieuwe boomgaarden aangeplant en de fruitkwekers hebben met de hoge prijzen die toen werden betaald gouden dagen gekend. Maar nu is er de kentering en vallen geduchte klappen.“

De arbeiders en arbeidersvrouwen, die dit bericht van 19 Aug. 1949 onder de

Een kolk wo fruit gedempt

ogen krijgen zullen hierbij stellig denken aan de grote moeilijkheden om hun gezinnen met het zo nodige en kostelijk vitaminenrijke fruit te voorzien.

Hoe velen van die gezinnen zullen er niet zijn, waarbij fruit nauwelijks op tafel komt. Indien zij de min of meer wettenschappelijke verhandelingen al niet lezen dan wordt toch hun aandacht door reclame en advertenties op de noodzaak van het gebruik van voldoende groenten en fruit gericht en dan..... het is heerlijk. Maar de prijzen.....!

Mismoedig vragen zij zich af: „maakt kan dat dan niet anders“. En terwijl zij in gedachten een berg rottend fruit voor zich zien waar telkens meerdere karren vruchten op worden uitgestort, betreft deze vraag niet meer de kring van hun dagelijks bestaan, maar de kwestie van een algemene verandering van de toestand: de productie en verdeling daarvan onder allen.

Het buitenland neemt niet af, leert de

bezzittende klasse en in andere delen van de wereld leven niet miljoenen maar honderden miljoenen aan de rand van de hongerdood. En zij zoeken in hun hoofden hoe dat dan moet.

Geleide economie heeft men hun toegeroepen en ze hebben in de volksverteenwoordiging de mannen gekozen, die dat nu voor hen zouden klaren. En zie daar, een berg rottend fruit.

Zo brengen deze gebeurtenissen dingen onder de aandacht van de arbeiders die verder reiken dan hun kringbestaan. Vraagstukken van economie en politiek, Parlementarisme en Internationalisme.

Maar die verschijnselen in onze samenleving trekken niet alleen de aandacht van de armen, de arbeiders; ook de rijken, die hun kapitaal in boomgaarden en grond hebben belegd zien met bezorgdheid toe en denken ook over oplossingen. Oplossingen waardoor hun kapitaal weer rente zal opbrengen en grotere zekerheid van hun bevoorrecht bestaan.

En dan is daar nog een derde groep. De laag der bewindvoerders; de bedrijfsleiders, wetenschappelijken en administrateurs. Ook zij zien hun bevoorrecht bestaan bedreigt, en menen dat van hun kant ingegrepen moet worden.

Na jaren van proefnemingen om de beste en rijkstdragende planten en bomen te kweken, ze met zorg vrij te houden van ziekten door bespuiting met chemicaliën, misoogsten te voorkomen door doeltreffende bewatering zien ook zij daar de vruchten van het succesvol tussenbeide komen in, de voor de mens te kortschietende natuur..... Een berg rottend fruit.

Wie zal de oplossing brengen? Het kapitaal, de bewindvoerders of de armen? Alleen de laatste zijn, daartoe in staat, want zij alleen kunnen in de plaats van een orde berustende op warenproductie, op winst, een orde vestigen gebaseerd op de behoeftenbevrediging.

Het is een kwestie van macht; een kwestie van klassenstrijd.

De betekenis van Europa is zeer gering geworden. Daardoor ook verliest de arbeidersbeweging van Europa zijn overheersende positie in de gehele wereld. Dat werkt terug op die klasse, schept moedeloosheid en gedachten van machteloosheid. De Europese arbeiders echter hebben in de vorige decennia vooral daarom sociale voorzieningen kunnen verkrijgen, omdat het Verre Oosten zo schrikbarend werd uitgebuit. Die periode gaat eindigen. De schijnbare zwakte van het Europese proletariaat zal echter verdwijnen, naarmate het internationaal leert denken en er zich van bewust gaat worden, dat het een deel is van het grote leger van de arbeid over de gehele wereld. De miljoenen in Amerika, een hoog ontwikkeld kapitalistisch gebied, de tientallen miljoenen in het Verre Oosten, dat zijn industrialisatie op krachtige wijze aanvangt, zij bieden ons toch inderdaad de zekerheid, dat de strijd niet is gestreden. Op nieuw en hoger plan zal zich internationaal de strijd inzetten. Wanneer wij open staan voor het begrip, dat strijd- en organisatievormen zich richten naar de omstandigheden, dat wij hieromtrent de wijsheid niet alleen in pacht kunnen hebben, dan wordt het ons duidelijk, dat er toch inderdaad sprake is van grootse perspectieven. Perspectieven die ons ook een uitkomst bieden voor de ellende en de chaos van het Europese heden.

Een bijzonder goed plan

Herdruk van „De grondbeginselen van de Communistische Productie en Distributie.”

Onze vrienden, in het bijzonder zij, die bij tijd en wijle onze bijeenkomsten bijwoonden, weten, dat in onze discussies meermalen is gesproken over de inhoud van een geschrift, dat jaren geleden werd samengesteld door de G.I.C. (Groep Internationale Communisten): „De grondbeginselen van de Communistische Productie en Distributie.”

Dit geschrift beoogde zeker niet de beschrijving van een communistische heilstaat. Evenmin lag het destijds in de bedoeling een soort revolutionair Plan van de Arbeid het licht te doen zien. Het vond voornamelijk zijn ontstaans-oorzaak in de bittere ervaringen omtrent de loop van de Russische revolutie. De snel groeiende nieuwe Russische totalitaire staat, de liquidatie van de arbeidersraden, het ontstaan van een nieuwe heersende laag, of klasse, in dat land, mochten niet alleen worden geweten aan het aan de macht komen van ongewenste, kwaadwillige leiders, enz. Het historisch-materialisme eiste diepergaande verklaring. Alleen dan konden de ervaringen uit deze revolutie de lessen opleveren, die het proletariaat voor de verdere strijd behoefde. Het ligt natuurlijk niet in onze bedoeling, daarop nu diep in te gaan. Maar het onderzoek dat destijds door de G.I.C. werd ingesteld, leidde er toe, dat het wezen van de kapitalistische productiewijze, zoals dat door Marx in „Het Kapitaal” werd verklaard, als uitgangspunt werd genomen voor het begrip van het gebeuren in het Rusland van na 1917. Geconstateerd werd, dat de organisatie van het economische leven in dat land, onder volkomen staatsbeheersing, gebaseerd bleef op de kapitalistische warenproductie. Daarbij bleef dus ook de arbeid een waar en dus handhaafde zich voor de arbeidersklasse de loonslavernij, zij het dan dat in de meeste gevallen de staat de werkgever-ondernemer werd. Zo kwam de vraag aan de orde, wat in tegenstelling tot het kapitalisme de grondbeginselen moesten zijn ener communistische productie en distributie. Aansluitende op de marxistische waardeleer, werd daarbij geconcludeerd, dat de waarde van de producten feitelijk wordt bepaald door de daaraan bestede maatschappelijk noodzakelijke arbeid. In een communistische orde zal dit dan ook het uitgangspunt moeten zijn, niet versluierd door het geld. Het zou te ver voeren om de diepgaande consequenties daarvan in dit artikel te behandelen. Wij wijzen er slechts op, dat daarmee de strijd om het communisme een totaal ander karakter verkrijgt, dan tot dusverre door de oude arbeiderspartijen werd gevoerd dat o.a. het oordeel over partij en staat totaal anders wordt. Ook de kwestie van de collectieve beheersing van het productie-apparaat door de arbeiders krijgt dan een veel duidelijker en positiever gezicht.

De Eendracht op de Ronde Tafel-Conferentie DE STRIJD IN INDONESIE.

Kort na het begin van de tweede militaire actie van het Nederlandse leger in Indonesië, schreven wij in een onzer artikelen, dat Nederland toch zou moeten bukken voor de druk die er van buiten af, vooral door Amerika, op werd uitgeoefend. En we hebben ervaren, hoe Nederland stap voor stap terug moest wijken, hoe de eerste Ronde Tafel Conferentie (R.T.C.) niet doorging en hoe, als voorwaarde voor haar deelnemen, de Republikeinse regering in Djokja moest worden hersteld. En op 't ogenblik zijn we reeds zover, dat op de R.T.C. in den Haag de voorwaarden voor de overdracht van de volledige Souvereiniteit moeten worden vastgesteld. Wij twijfelen er niet aan of er zal volledige overeenstemming worden bereikt, al zal ieder voor zich nog zo veel mogelijk voordeel zien te behalen. De overeenstemming die zal worden bereikt, is echter geen overeenstemming tussen twee volkeren (het Indonesische en het Nederlandse), maar een overeenstemming tussen twee heersende machten, waarbij nog andere machten (b.v. Amerika) geïnteresseerd zijn en dwingend optreden. Het is daarom ook begrijpelijk, dat de Nederlandse z.g. progressieve pers juicht en jubelt over de resultaten van de onderhandelingen. Deze overeenstemming immers biedt grote mogelijkheden om radicaal af te rekenen met de sociale tendenzen van de Indonesische revolutie. Dat die overeenstemming niet gebaseerd is op het leven en het geluk van het Indonesische volk is

begrijpelijk. Hier spelen alleen de rijkdommen die Indonesië voort kan brengen een rol. In Indonesië kunnen honderden miljoenen geïnvesteerd worden en die miljoenen zullen grote winsten opleveren, mits de mogelijkheid van uitbuiting niet geremd wordt door extremistische groepen die zich niet zonder meer willen laten inschakelen in het kapitalistische uitbuitingsproces.

Om die groepen neer te slaan; om dus de uitbuiting van de Indonesische boeren en arbeiders zo hoog mogelijk te stellen, hebben de heersende leiders van Indonesië, de Hatta's, Sukarno's en hoe ze nog meer mogen heten, zich verbonden met de heersende machten van Nederland, na eerst van de extremistische groepen gebruik te hebben gemaakt, om hun positie ten opzichte van Nederland te verstevigen.

Dat hiermede de strijd geëindigd is, geloven we niet. Integendeel zal juist nu de strijd zuiverder en scherpere vormen aannemen, omdat het nu geen strijd meer zal zijn verward door nationale tendenzen, maar een zuivere klassenstrijd van de onderdrukten en bezitlozen tegen nationale en internationale heersende machten, die niets onbeproefd zullen laten de uitbuiting succesvol te doen zijn.

Nee, wij kunnen niet juichen over deze overeenstemming. Pas wanneer de arbeidersklasse internationaal haar verbondenheid gaat voelen en beseft dat de strijd van de Indonesische boeren en arbeiders hun aller strijd is, dan pas is er voor ons reden tot juichen.

Intekenformulier

Ondergetekende wenst in te tekenen op het binnenkort in afleveringen verschijnende werk:

De Grondbeginselen van de Communistische Productie en Distributie

Het werk verschijnt in ongeveer 15 afleveringen, elk pl.m. omvattende 10 à 12 pagina's, tegen de prijs van 25 cent per aflevering.

Hij verbindt zich het bedrag (per aflevering) of (ineens bij vooruitbetaling) *) te voldoen.

Hij zal gaarne deelnemen aan een (eventueel) *) te houden serie inleidingen, die om de veertien dagen zullen worden gehouden.

Naam

Adres

Woonplaats

*) Doorhalen, wat niet te pas komt.

WERKGROEP CONTACT SPARTACUS.

10 SEPTEMBER 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No 32.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

INZICHT GEEFT MOED EN KRACHT

Het is opmerkelijk, hoeveel revolutionairen, die gedurende jaren hun krachten aan de arbeidersbeweging gegeven hebben, nu aan de kant staan, omdat ze het vertrouwen in de strijd der arbeiders verloren hebben. De apathie en de dadeloosheid van de arbeiders doet bij hen de gedachte opkomen, dat de arbeidersklasse niet meer in staat is een macht te ontwikkelen, tegen het alles overheersende kapitalisme.

Hoewel dit te betreuren is, kan dit verschijnsel toch wel verklaard worden. Denken we alleen maar aan het feit, dat de laatste verschrikkelijke oorlog heeft kunnen plaats vinden vrijwel zonder enige tegenstand van betekenis van de zijde der arbeidersklasse te ontmoeten. Doch dit niet alleen! Beschamender is wellicht, dat de ineenstorting van de z.g. Asmogendheden (Italië en Duitsland) niet het gevolg is geweest van acties van de arbeiders dier landen, zoals dat het geval was bij de beëindiging van de oorlog van 1914-1918 in Rusland en Duitsland, maar dat zelfs bij het tot stand komen van de wapenstilstand de oorlogskrachten het laatste woord gehad hebben, met het gevolg, dat tot nu toe nog geen enkele werkelijke poging tot het verkrijgen van „vrede” is verwezenlijkt. Integendeel, na het einde van de oorlog werd de strijd, al is het dan onder andere vormen, voortgezet en iedere internationale politiek heeft bijna uitsluitend betrekking op het voorbereiden van een nieuwe wereldstrijd. En ook hiertegen is van een bewust verzet der arbeiders geen sprake.

Uit dit alles blijkt, dat de verwachtingen, die men, ook reeds in 1918, koesterde omtrent een mogelijke verwezenlijking van het Socialisme, te hoog gespannen waren. Inplaats van de verwachte overwinning, heeft de arbeidersklasse slechts nederlagen geïncasseerd. Het resultaat van dit alles is, dat de arbeiders in steeds grotere ellende gedompeld worden, om van de bedreiging van een nieuwe wereldoorlog nog maar te zwijgen. Daarbij voelen zij zich ook nog verraden door de vroegere strijdorganisaties. Immers, de oude arbeidersbeweging is geheel vergroeid met deze kapitalistische maatschappij, is hiervan een onafscheidelijk deel geworden. Het moderne kapitalisme heeft

de „socialistische partijen” in de regeringen opgenomen, om de massa's van werkers door hen te laten organiseren en leiden als willige werkslaven. Maar niet slechts door haar organisaties is de oude arbeidersbeweging aan het kapitalisme verbonden. Ook door haar opvattingen zit zij er onverbrekkelijk aan vast. Want in de verhoudingen van het moderne kapitalisme past niet de gedachtengang dat de grote massa als zelfstandige, opbouwende macht kan optreden, zodat zij moet worden beheerst door beroepsleiders, die haar de juiste weg wijzen en zo nodig op deze weg dwingen. Voor een werkelijk zelf beslissen der arbeiders over eigen lot is geen plaats. Zelfs gaat steeds meer van de oude burgerlijke democratie verloren. Zo eisen de economische verhoudingen van de naties van nu een stabiliteit in de leiding en laten niet toe, dat er door verkiezingsuitslagen radicale veranderingen in de gevoerde politiek worden gebracht. De sociaal-democraten hebben zich hierbij volkomen aangepast en gaan voorop in het streven om steeds meer democratische vrijheden op te heffen. Kon men voorheen nog verwachtingen koesteren,

als men maar zoveel mogelijk vertegenwoordigers van de socialistische partijen in het parlement verkoos, tegenwoordig, nu door de diverse regeringen de allerbelangrijkste besluiten buiten het parlement om worden genomen, zijn zulke verwachtingen van alle grond ontbloot.

Voor deze problemen staat nu de arbeidersklasse van heden. Haar oude strijdorganisaties, de vakbeweging en de partij, zijn niet meer dienstbaar aan de strijd van de klasse. Integendeel, vindt deze in haar strijd die organisaties tegenover zich. Van nieuwe strijdorganisaties en strijdmethoden is ze zich nog niet bewust. Daarbij komt, dat ze te worstelen heeft met een traditie van duizenden jaren, n.l. de traditie van het „Leiderschap”, waaraan ze zich nog steeds niet heeft kunnen onttrekken.

Doch ondanks dit alles, het wantrouwen aan de strijd van de klasse is ongerechtvaardigd. Want de strijd van de onderdrukten gaat voort. In het verre Oosten zijn miljoenen in verzet gekomen. Ook Amerika gaat een periode tegemoet, waarin arbeidersstrijd, zo goed als zeker, niet uit kan blijven. En in West-Europa is een kentering te bespeuren, al is dit over het algemeen nog gering. Meermalen werd en wordt er door de arbeiders strijd gevoerd tegen de adviezen en besluiten van de Vakverenigingsleiding in of breken er stakingen uit, onder leiding van de werkers zelf, dus over de hoofden van de bestuurders van hun vakbeweging heen. Als voorbeeld noemen we de herhaalde „Zondagsstakingen” van het Engelse spoorwegpersoneel.

We weten het wel: het gaat ons nooit snel genoeg. Maar laat ons bedenken, dat iedere fase in de strijd zijn tijd voor ontwikkeling nodig heeft. Ook de oude strijdorganisaties, uit de nood der tijden geboren, hadden jaren nodig, voor ze kracht konden ontwikkelen. En wij twijfelen er niet aan of ook uit de nood van deze tijd zal nieuw inzicht, zal nieuwe strijd en zullen nieuwe organisaties, die voldoen aan de voorwaarden van die strijd, zich ontwikkelen.

Dit inzicht geeft ons de moed en de kracht en ook de volharding om, alle tegenslagen ten spijt, voort te gaan met onze propaganda.

Toneelgroep

„Het Perspectief”

Om zich bij de kameraden in de linkergroep te introduceren, heeft bovengenoemde toneelgroep zich voorgenomen, op Woensdagavond 19 Oktober a.s. een Kameraadschapsavond te organiseren in de kleine toneelzaal van „Krasnapolsky”.

Wij hebben ons, om het programma tot een aantrekkelijk geheel te maken, o.a. verzekerd van de medewerking van het gezelschap Johan ter Slaa, dat een komische opera ten gehore zal brengen en van een muziek-ensemble van de Jeugdgroep.

De toneelgroep zal, op veler verzoek, een herhaling van het toneelstuk „Begraaf de Doden” geven, terwijl tevens de uit het Amerikaans vertaalde schets: „De gelukkigste man van de wereld” zal opgevoerd worden.

Om iedereen in de gelegenheid te stellen deze avond bij te wonen, is de entree-prijs vastgesteld op 20 cent (plus belasting) per persoon.

Nadere mededelingen omtrent kaartverkoop enz. volgen.

Verenigingen kunnen schriftelijke aanvragen vóór 10. Oktober a.s. richten aan: Toneel-groep „Het Perspectief”, p/a Gebouw De Arend, 1ste Breeuwerstraat hoek Planciusstraat, Amsterdam-C.